

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 29.1.2007
KOM(2007)29 endelig

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

**Slutevaluering
af resultaterne af det flerårige fællesskabsprogram til fremme af udvikling og brug af
europæisk digitalt indhold på de globale net og til fremme af sproglig mangfoldighed i
informationssamfundet (eContent)**

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

**Slutevaluering
af resultaterne af det flerårige fællesskabsprogram til fremme af udvikling og brug af
europæisk digitalt indhold på de globale net og til fremme af sproglig mangfoldighed i
informationssamfundet (eContent)**

1. INDLEDNING

Denne meddelelse vedrører slutevalueringen af eContent-programmet (2001-2005), der var genstand for en midtvejsevaluering¹ i 2003, hvor gennemførelsen af programmets to første år blev vurderet. Slutevalueringen², der dækker perioden 2003-2004, er udført af et uafhængigt ekspertpanel bestående af 3 personer med støtte fra et hold professionelle evalueringsekspertter fra en virksomhed³, som havde til opgave at strukturere og støtte evalueringen, indsamle oplysninger og lave et udkast til rapporten. Evalueringen blev gennemført i perioden februar til maj 2006 i nært samarbejde med de berørte tjenestegrene i Kommissionen⁴.

2. BAGGRUND

Formålet med eContent-programmet (herefter "programmet"), som fastlagt i Rådets beslutning⁵, var at fremme udvikling og brug af europæisk digitalt indhold på de globale net samt fremme sproglig mangfoldighed i informationssamfundet. Programmet er blevet gennemført over en periode på 4 år fra den 18. januar 2001 med et budget på 100 mio. EUR.

Programmet havde tre særskilte aktionslinjer:

- (1) Forbedring af adgangen til og udvidelse af brugen af offentlig information
- (2) Fremme af indholdsproduktionen i et flersproget og flerkulturelt miljø.
- (3) Forøgelse af dynamikken på markedet for digitalt indhold.

Det blev gennemført ved hjælp af projekter med omkostningsdeling, der blev udvalgt på grundlag af offentlige forslagsindkaldelser.

¹ *Mid term evaluation of the eContent Programme: Final Report, June 2003, Technopolis Ltd., IDATE, PRISMA.* Rapporten findes på www.cordis.lu/econtent

² *Final Evaluation of the eContent Programme (2001-2005): Final Report, juni 2006, RAND Europe,* http://ec.europa.eu/information_society/activities/econtentplus/index_en.htm.

³ RAND, som der blev indgået kontrakt med efter et begrænset udbud foranstaltet af Generaldirektoratet for Informationssamfundet og Medier i efteråret 2005.

⁴ Generaldirektoratet for Informationssamfundet og Medier, kontor C3 og E6.

⁵ EFT L 14 af 18.1.2001, s. 32.

I perioden 2003-2004 blev der gennemført 64 projekter med samfinansiering. I projekterne deltog 404 organisationer og 24 medlemsstater plus Island, Norge, Bulgarien, Rumænien og Tyrkiet. Med finansieringen af alle projekterne og udgifterne til evalueringer, projekttilsyn og møder beløb de samlede udgifter for 2003 og 2004 sig til ca. 56 mio. EUR.

3. EVALUERINGENS FORMÅL

Evalueringen omfattede en vurdering af følgende punkter: relevansen af programmets mål, prioriteter og gennemførelsesmetoder, programmets gennemslagskraft og virkning, dets generelle effektivitet og omkostningseffektivitet, dets nytte og resultaternes holdbarhed, årsagssammenhæng mellem anvendte ressourcer og aktiviteter og formodet virkning (interventionslogik) og den lære, som kan udledes til nytte for eventuelle fremtidige foranstaltninger af samme type.

4. RESULTATERNE AF EVALUERINGEN

Evalueringspanelet fastslår, at programmet har været en succes, og at tildelingen af støtte og forvaltningen af programmet generelt er sket på en gennemskuelig, effektiv og tilfredsstillende måde.

Mere specifikt har evalueringspanelet draget følgende fire hovedkonklusioner:

Konklusion 1: Solid præstation på de grundlæggende felter

Hvad angår aktiviteter og resultater, har eContent ydet en solid præstation: Programmet har ydet et reelt og væsentligt bidrag til en udvidet brug af den offentlige sektors informationer og til produktion af flersproget og multikulturelt indhold. Som helhed har programmet frembragt nyttige resultater, der står i forhold til dets ressourcer. Dets resultater og virkninger er frembragt på en omkostningseffektiv måde, og det har stimuleret aktiviteter, der ellers ikke ville være blevet gennemført, eller kun ville have fundet sted på nationalt plan. Den overordnede forvaltning af programmet har været god, og processerne har været retfærdige og gennemskuelige.

Konklusion 2: Tilpasning til hurtig forandring i sektoren

Den ualmindelig hurtige udvikling i sektoren har i høj grad påvirket programmets målsætninger: Navnlig blev det oprindelige mål om en hurtig igangsætning af visse grupper af aktiviteter nået meget hurtigere, end man kunne have forudset i starten. Programmet reagerede fleksibelt på de ændrede omstændigheder med en ændring af målene (der kom til udtryk som en ændring i aktionslinjerne) midtvejs i programmet, hvilket evalueringspanelet finder positivt. Denne ændring gjorde det imidlertid nødvendigt at lægge større vægt på udvikling af netværk, etablering af fællesskaber og formidling på programniveau i en temmelig sen fase af programmet. Evalueringspanelet mener, at reaktionen på dette behov fra programmets horisontale elementer var af tilstrækkelig høj kvalitet, men kvantitativt utilstrækkelig.

Konklusion 3: Merværdi på programniveau

Hvad angår fremskridt hen imod programmets bredere samfundsøkonomiske mål, må der skelnes mellem evalueringspanelets konklusioner om eContent som en samling projekter (hvor det forventes, at målene under de tre aktionslinjer i sidste ende nås), og konklusionerne om eContent som et samlet hele (hvor evalueringspanelet finder utilstrækkelige tegn på udvikling af synergivirkninger på programniveau, der er omfattende nok til at skabe en væsentlig merværdi ud over de enkelte projekters samlede værdi.). Evalueringspanelet mener, at værdien af netværkssamarbejde mellem projekterne ikke er blevet anerkendt tilstrækkeligt, og at formidlingen og samordningen af aktiviteter på programniveau har været utilstrækkelig. De forholdsvis beskedne midler, som eContent har bidraget med, er således ikke blevet udnyttet fuldt ud til at give den størst mulige løftestangseffekt.

Konklusion 4: Sammenhæng med nuværende og fremtidige programmer

Ifølge evalueringspanelet har programmet opnået en god og effektiv dækning i tiltrædelseslandene. Det har suppleret e-TEN-initiativet godt og været godt afstemt med eEurope-handlingsplanen, men der har ikke været noget tydeligt samspil med programmerne under strukturfondene. Dette kan efter evalueringspanelets mening være til nyttig og direkte anvendelig lære for eContent Plus-programmet og for støtteprogrammet for ikt-politik under rammeprogrammet for konkurrenceevne og innovation. De erfaringer, der er høstet i denne henseende (f.eks. vedrørende det særlige behov for fællesskabsfremmende foranstaltninger, netværkssamarbejde, formidling og udnyttelse af resultater), kan udnyttes til at skabe mekanismer, der kan yde et væsentligt bidrag til opbygning af de langsigtede holdbare samfundsøkonomiske fordele, som Lissabon- og Göteborgsdagsordnerne sigter mod.

5. ANBEFALINGER OG KOMMISSIONENS BEMÆRKNINGER HERTIL

Ovenstående konklusioner giver anledning til følgende anbefalinger for fremtidige programmer; anbefalingerne ledsages af Kommissionens bemærkninger:

Anbefaling 1: Evalueringspanelet anbefaler, at fremtidige markedsnære programmer afsætter en meget større del af deres ressourcer til etablering af netværk og samordning mellem projekter og til formidling af projektaktiviteter, der kan tjene som eksempel, men som projekterne selv måske ikke har nogen interesse i at formidle. Det anbefales også, at man overvejer at yde støtte til arrangementer og konferencer på programniveau.

Kommissionens bemærkninger: *For at styrke netværk mellem projekter og målrette formidlingen på programniveau bedre er der indført tematiske net vedrørende hovedforanstaltningerne i eContentplus-programmet. Disse net tjener som et middel til at bringe relevante interesseparter, ekspertise og faciliteter sammen for at støtte oplysningsaktiviteter, kortlægning og udvikling af muligheder for at gøre digitalt indhold lettere tilgængeligt samt koordinering af projekter, der finansieres af programmet.*

Anbefaling 2: Evalueringspanelet peger på to områder, hvor der med fordel kan iværksættes undersøgelser til gavn for fremtidige markedsnære programmer: Dels er

der brug for mere detaljeret viden om, hvordan man bedst griber udbredelse og formidling af resultater fra markedsnære projekter og programmer an for at opnå størst mulig merværdi på programniveau. Dels bør der udvikles redskaber, der kan være en hjælp i vurderingen af, hvordan det skrider frem med at nå de langsigtede mål for markedsnære programmer.

Kommissionens bemærkninger: *Kommissionen har planer om at iværksætte en række undersøgelser som led i efterfølgeren til eContent-programmet, eContentplus, bl.a. om investering i digitalisering af kulturressourcer og om de økonomiske virkninger af at bevare digitale ressourcer.*

Anbefaling 3: Endvidere anbefales det at, at programmet afsætter ressourcer til overvågning af udviklingen af markedsresultater på lang sigt, som et led i et løbende engagement med målsektoren (i dette tilfælde europæisk digitalt indhold). Dette vil lette evalueringen, øge opmærksomheden omkring støtteforanstaltningerne og projektresultaterne og medvirke til den finjustering, der er afgørende i forbindelse med sektorer i hastig udvikling.

Kommissionens bemærkninger: *Disse anbefalinger er allerede taget op af Kommissionen gennem en række aktiviteter, der går ud på at indsamle og strukturere frit tilgængelige oplysninger om informationsmarkedets størrelse og vækst.*

6. KONKLUSION

Kommissionen noterer sig samtlige resultater af den afsluttende evaluering af programmet og vil tage hensyn til anbefalingerne i gennemførelsen af programmet eContentplus og i planlægningen af et fremtidigt opfølgningsprogram. De fremskridt, der allerede er sket på de områder, der er nævnt i anbefalingerne, vil blive styrket.

Det er Kommissionens opfattelse, at eContent-programmet

- (1) har været en succes,
- (2) har styrket den rolle, digitalt indhold spiller, som middel til at øge borgernes adgang til information og til at stimulere økonomien og beskæftigelsen i det europæiske erhvervsliv,
- (3) har styrket udbuddet af rigt og forskelligartet digitalt indhold og dermed forbundne tjenesteydelser og således bidraget til udviklingen af et europæisk samarbejdsområde for information og et informationssamfund, der fremmer vækst og beskæftigelse.

**Slutevaluering af eContent-programmet (2001-2005):
Endelig rapport, juni 2006, RAND Europe**

Resumé

Baggrund

eContent-programmet, der strakte sig over perioden 2001 til 2005, var ét af en række programmer, der blev udformet for at stimulere vækst og udvikling i sektoren for digitalt indhold i Europa. Den centrale overvejelse, der lå til grund, var, at der burde gøres en indsats for at give europæiske virksomheder og borgere adgang til og mulighed for at udnytte europæisk digitalt indhold af høj kvalitet på en måde, der opfylder deres behov. Den bredere baggrund for programmet var blandt andet integrationen af de daværende kandidatlande (hvoraf mange nu er medlem af EU) og andre europæiske politiske mål, der løbende udvikler sig, herunder især Lissabon-målene.

Slutevalueringens hovedmål

Programmets samlede budget på 100 mio. EUR, er fuldt afsat, og aktiviteterne er så godt som afsluttet, hvilket har udløst kravet om denne slutevaluering. Der blev gennemført en foreløbig evaluering i 2003, omtrent midtvejs i programmet, men det var den gang for tidligt at undersøge de igangværende projekters synlige *resultater* og *bidrag* til at opnå de bredere samfundsøkonomiske *virkninger*, der er fastlagt som mål for programmet. Det tager nødvendigvis tid, før sådanne virkninger viser sig (og selv nu er det for tidligt at forvente, at de er fuldt synlige). Derfor har denne evaluering for en stor del drejet sig om at undersøge, i hvilken grad programmet og dets foranstaltninger har tilvejebragt eller udgjort mekanismer, der kan medføre de ønskede virkninger. I vurderingen af disse mekanismer har spørgsmål om formidling og udnyttelse af resultater og om forholdet mellem programmet og den sektor, som det vedrører, spillet en central rolle.

Den fuldstændige rapport om evalueringen gennemgår resultaterne i detaljer. De vigtigste konklusioner er følgende:

Konklusion 1: Solid præstation på de grundlæggende felter

Hvad angår aktiviteter og resultater, har eContent ydet en solid præstation: Programmet har ydet et reelt og væsentligt bidrag til en udvidet brug af den offentlige sektors informationer og til produktion af flersproget og multikulturelt indhold. Som helhed har programmet frembragt nyttige resultater, der står i forhold til dets ressourcer. Dets resultater og virkninger er frembragt på en omkostningseffektiv måde, og det har stimuleret aktiviteter, der ellers ikke ville være blevet gennemført, eller kun ville have fundet sted på nationalt plan. Den overordnede forvaltning af programmet har været god, og processerne har været retfærdige og gennemskuelige.

Konklusion 2: Tilpasning til hurtig forandring i sektoren

Den ualmindeligt hurtige udvikling i sektoren har i høj grad påvirket programmets målsætninger: Navnlig blev det oprindelige mål om en hurtig igangsætning af visse grupper af aktiviteter nået meget hurtigere, end man kunne have forudset i starten. Programmet reagerede fleksibelt på de ændrede omstændigheder med en ændring af målene (der kom til udtryk som en ændring i aktionslinjerne) midtvejs i programmet, hvilket evalueringspanelet

finder positivt. Denne ændring gjorde det imidlertid nødvendigt at lægge større vægt på udvikling af netværk, etablering af fællesskaber og formidling på programniveau i en temmelig sen fase af programmet. Evalueringspanelet mener, at reaktionen på dette behov fra programmets horisontale elementer var af tilstrækkelig høj kvalitet, men kvantitativt utilstrækkelig.

Konklusion 3: Merværdi på programniveau

Hvad angår fremskridt hen imod programmets bredere samfundsøkonomiske mål, må der skelnes mellem evalueringspanelets konklusioner om eContent som en samling projekter (hvor det forventes, at målene under de tre aktionslinjer i sidste ende nås), og konklusionerne om eContent som et samlet hele (hvor evalueringspanelet finder utilstrækkelige tegn på udvikling af synergivirkninger på programniveau, der er omfattende nok til at skabe en væsentlig merværdi ud over de enkelte projekters samlede værdi.). Evalueringspanelet mener, at værdien af netværkssamarbejde mellem projekterne ikke er blevet anerkendt tilstrækkeligt, og at formidlingen og samordningen af aktiviteter på programniveau har været utilstrækkelig. De forholdsvis beskedne midler, som eContent har bidraget med, er således ikke blevet udnyttet fuldt ud til at give den størst mulige løftestangseffekt.

Konklusion 4: Sammenhæng med nuværende og fremtidige programmer

Ifølge evalueringspanelet har programmet opnået en god og effektiv dækning i tiltrædelseslandene. Det har suppleret e-TEN-initiativet godt og været godt afstemt med eEurope-handlingsplanen, men der har ikke været noget tydeligt samspil med programmerne under strukturfondene. Dette kan efter evalueringspanelets mening være til nyttig og direkte anvendelig lære for eContentplus-programmet og for støtteprogrammet for ikt-politik under rammeprogrammet for konkurrenceevne og innovation. De erfaringer, der er høstet i denne henseende (f.eks. vedrørende det særlige behov for fællesskabsfremmende foranstaltninger, netværkssamarbejde, formidling og udnyttelse af resultater), kan udnyttes til at skabe mekanismer, der kan yde et væsentligt bidrag til opbygning af de langsigtede holdbare samfundsøkonomiske fordele, som Lissabon- og Göteborgdagsordnerne sigter mod.

Anbefalinger

Evalueringspanelet anbefaler, at fremtidige markedsnære programmer afsætter en meget større del af deres ressourcer til etablering af netværk og samordning mellem projekter (f.eks. for at stimulere udvikling og udbredelse af nye forretningsmodeller) og til formidling af projektaktiviteter, der kan tjene som eksempel, men som projekterne selv måske ikke har nogen interesse i at formidle. Det anbefales også, at man overvejer at yde støtte til arrangementer og konferencer på programniveau, til drift af en presstjeneste og til bestræbelser på at involvere alle relevante medier fuldt ud, herunder navnlig optimering af søgemaskiner, viral markedsføring osv., samt fortsat brug af fag- og specialpressen. Sådanne horisontale aktiviteter er afgørende for, at et programs potentielle værdi udvikles bedst muligt, og bør derfor ikke overlades til den usikre skæbne, som ordningen med forslagsindkaldelser nødvendigvis indebærer.

Evalueringspanelet peger på to områder, hvor der med fordel kan iværksættes undersøgelser til gavn for fremtidige markedsnære programmer: Dels er der brug for mere detaljeret viden om, hvordan man bedst griber udbredelse og formidling af resultater fra markedsnære projekter og programmer an for at opnå størst mulig merværdi på programniveau. Dels bør der udvikles redskaber (svarende til de citationsanalyseredskaber, der bruges til at vurdere

resultaterne af FTU-programmer), der kan være en hjælp i vurderingen af, hvordan det skrider frem med at nå de langsigtede mål for markedsnære programmer.

Endvidere anbefales det, at programmet afsætter ressourcer til overvågning af udviklingen af markedsresultater på lang sigt, som et led i et løbende engagement med målsektoren (i dette tilfælde europæisk digitalt indhold). Dette vil lette evalueringen, øge opmærksomheden omkring støtteforanstaltningerne og projektresultaterne og medvirke til den finjustering, der er afgørende i forbindelse med sektorer i hastig udvikling.